

PROTOKÓŁ
z Narady Techniczno-Gospodarczej
dla NADLEŚNICTWA GRÓJEC

Obręby: Grójec, Nowe Miasto, Skuły
na okres od 01.01.2024 r. do 31.12.2033 r.

Nadleśnictwo Grójec 22.03.2024 r.

Narada Techniczno-Gospodarcza dla Nadleśnictwa Grójec, odbyła się w dniu **22.03.2024 r.** w siedzibie Nadleśnictwa.

Spotkanie miało charakter ogólnodostępny o czym stosowna informacja została zawarta w ogłoszeniu, które ukazało się w BIP RDLP oraz w gazecie o zasięgu regionalnym. Ponadto zapewniono możliwość udziału w obradach w trybie wideokonferencji. Taką możliwość (zgłosiło dziewięć osób i instytucji).

Komisja po wysłuchaniu referatów i przeprowadzeniu dyskusji w sprawie przedstawionych dokumentów:

- a) Materiały dotyczące gospodarki leśnej w ubiegłym okresie:
 - analiza gospodarki leśnej w okresie 2014-2023 – referat Nadleśniczego Nadleśnictwa Grójec,
 - koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne w okresie realizacji dotychczasowego Planu Urządzenia Lasu (2014-2023) na terenie Nadleśnictwa Grójec,
 - referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
 - koreferat Wykonawcy Projektu Planu Urządzenia Lasu.
- b) Materiały i propozycje przedstawione przez Wykonawcę Projektu Planu Urządzenia Lasu:
 - zakres prac urzędzeniowych,
 - wyniki prac inwentaryzacyjnych,
 - propozycje planu gospodarki leśnej na okres gospodarczy 2024-2033,
 - projekt aktualizacji Programu Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa Grójec na lata 2024-2033,
 - prognoza oddziaływania na środowisko i obszar Natura 2000 Projektu Planu Urządzenia Lasu,
 - program edukacji leśnej na lata 2024-2033,

podjęła następujące ustalenia i przyjęła wielkości:

A: Końcowe ustalenia w sprawie organizacji prac urzędzeniowych oraz ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

1. Skład osobowy:

1.1. Przewodniczący NTG

Roman Wróblewski – Z-ca Dyrektora ds. Gospodarki Leśnej RDLP Radom.

1.2. Członkowie:

Marcin Polewczyk – główny specjalista SL ds. urządzania – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,

Krzysztof Janeczko – Nadleśniczy Nadleśnictwa Grójec,

Dorota Norek – Inspektor LP – Dyrekcja Generalna Lasów Państwowych,

Przemysław Strzeleczyk – specjalista SL - Zespół Ochrony Lasu w Radomiu - DGLP,

Bogdan Korycki - Zastępca Nadleśniczego Nadleśnictwa Grójec,

Wiesław Szczechowicz - Naczelnik Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP Radom,

Iwona Janus - Naczelnik Wydziału Gospodarki Leśnej RDLP Radom,

Leszek Jaszczyk - Naczelnik Wydziału Gospodarki Drewnem RDLP Radom,

Edyta Nowicka – Kierownik Zespołu ds. Promocji i Mediów RDLP w Radomiu,
Jerzy Zawadzki – Naczelnik Wydziału Ochrony Lasu RDLP w Radomiu,
Wojciech Hłopaś - Dyrektor Oddziału BULiGL Oddział Radom,
Tomasz Moskwa – Z-ca Dyrektora Oddziału BULiGL Oddział Radom,
Zdzisław Wierzbicki – Kierownik pracowni UL - BULiGL Oddział Radom,
Jacek Gardocki – starszy inspektor - BULiGL Zarząd Główny,
Marcin Niebrzydowski – z-ca kierownika Referatu Ochrony Środowiska – Urząd Gminy
Żabia Wola,
Dariusz Dąbrowski – sekretarz gminy - Urząd Gminy Żabia Wola,
Taida Sochańska – Naczelnik Wydziału Rozwoju Gospodarki – Urząd Miejski
w Mszczonowie,
Marek Zientek – z-ca przewodniczącego Rady Miejskiej w Mszczonowie,
Marta Cytryńska – Wójt Gminy Jasieniec,
Tomasz Podhorecki – Sekretarz Gminy Jasieniec,
Sławomir Chmielewski – Burmistrz Gminy Mogielnica/członek Mazowiecko-
Świętokrzyskiego Towarzystwa Ornitologicznego,
Paulina Jeziorska – Inspektor – Urząd Gminy i Miasta w Grójcu,
Maciej Sikorski – Projektant Architektury Krajobrazu – Projektant LS-PROJEKT,
Lidia Czarnecka – Protko - Projektant Architektury Krajobrazu – Projektant
LS-PROJEKT,
Marek Orzechowski – osoba fizyczna,
Wiktor Szamburski – KRYS-WILK – właściciel,
Jolanta Zarychta – ZUL - właściciel,
Żarłok Andrzej – PHU POP – właściciel,
Dariusz Włodarczyk – Produkcja Opakowań Drewnianych – właściciel,
Agnieszka Pacholik – inżynier nadzoru - Nadleśnictwo Grójec,
Katarzyna Zgutka – główny księgowy - Nadleśnictwo Grójec,
Marcin Żuchowski - specjalista SL - Nadleśnictwo Grójec,
Marcin Ukleja – starszy specjalista SL - Nadleśnictwo Grójec,
Jarosław Cieślak - referent - Nadleśnictwo Grójec,
Jacek Lech - sekretarz - Nadleśnictwo Grójec,
Karolina Wołukanis - specjalista SL - Nadleśnictwo Grójec,
Michał Mirgos – starszy referent - Nadleśnictwo Grójec,
Rafał Krakowiak – komendant posterunku SL - Nadleśnictwo Grójec,
Maria Nowak – Inicjatywa Skulskie Dęby – on-line,
Agnieszka Misior – Inicjatywa Skulskie Dęby – on-line,
Michał Jasółowski – Starostwo Powiatowe w Grójcu – on-line,
Robert Małyśa - RDOŚ w Warszawie – on-line,
Starostwo Powiatowe w Grodzisku – on-line,
Ewelina Szeliga – Urząd Gminy Radziejowice – on-line,
Karolina Ukleja – Urząd Gminy Goszczyn – on-line,
Paulina Filipczak – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie –
on-line,
Piotr Krowieranda – Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie –
on-line,
Agnieszka Kulej – Łódzki Urząd Wojewódzki - on-line,
Agata Kupisz-Teclaw – Łódzki Urząd Wojewódzki - on-line,
Ewelina Maciszewska – Wójcik – Urząd Miejski w Mszczonowie – on-line.

1.3. Sekretarz

Agata Łukomska-Hłopaś – starszy specjalista SL w Wydziale Zarządzania Zasobami Leśnymi RDLP w Radomiu.

2. Ocena ostatecznej wersji mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu.

Po zaprezentowaniu mapy przeglądowej obszarów chronionych i funkcji lasu przez Wykonawcę PUL zaakceptowano (bez uwag i zastrzeżeń) jej treść.

3. Akceptacja przedstawionego w projekcie planu urządzenia lasu – zakresu i formy podstawowych założeń polityki przestrzennego zagospodarowania regionu.

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu uwzględniono założenia polityki przestrzennego zagospodarowania określone w skali gmin, powiatów oraz województw.

Analiza nie wykazała inwestycji, które mogą wpłynąć w istotny sposób na gospodarkę leśną w Nadleśnictwie Grójec.

4. Rozstrzygnięcia w sprawie ewentualnych rozbieżności rodzajów użytków gruntowych.

W ramach urzędniowych prac terenowych sporządzono wykaz rozbieżności, który został przekazany do Nadleśnictwa. Do PUL został przyjęty stan zgodny z państwową ewidencją gruntów i budynków na dzień 01.01.2024 r. Natomiast wykaz rozbieżności będzie podstawą do przeprowadzenia zmiany w państwowej ewidencji prowadzonej przez Starostów, poprzez zgłoszenie rozbieżności lub przygotowanie dokumentacji dot. zmian do powiatowych ośrodków geodezyjnych.

5. Zatwierdzenie zmian granic i numeracji oddziałów.

W trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej przyjęto zmiany granic pododdziałów. W ramach opracowania projektu PUL, w przypadkach znaczniejszych rozbieżności, skorygowano granice oddziałów leśnych, dostosowując je do rzeczywistego przebiegu na gruncie (a nie do granic działek ewidencyjnych jak to miało miejsce w poprzednich rewizjach PUL).

W obrębach leśnych Nowe Miasto oraz Skuły brak jest ciągłości numeracji oddziałów.

Działki przejęte w ostatnim okresie gospodarczym przyporządkowano do już istniejących oddziałów.

6. Zakres wykorzystania wskaźników spodziewanego przyrostu bieżącego, tabelarycznego oraz użytecznego.

Rozmiar użytkowania rębnego w następnym okresie gospodarczym będzie utrzymywał się na poziomie nie mniejszym niż zaprojektowany w projekcie PUL, ponadto znaczny wzrost powierzchni drzewostanów o strukturze klasy do odnowienia spowoduje wzrost powierzchni drzewostanów o strukturze klasy odnowienia.

Analiza rozkładu powierzchni drzewostanów w podklasach wieku obecnie i w perspektywie kolejnych 10 lat, wskazuje na naturalne przesunięcie powierzchni młodszych klas wieku do starszych.

Utrzymanie poziomu wielkości użytkowania rębnego na dotychczasowym poziomie, a także znaczny wzrost powierzchni drzewostanów o strukturze klasy do odnowienia (KDO) spowoduje wzrost powierzchni drzewostanów o strukturze klasy odnowienia (KO) o 50,7%.

Zwiększy się również udział II, V, VII i VIII klasy wieku.

Zmniejszeniu natomiast ulegnie powierzchnia drzewostanów klas wieku: I, III, IV, VI oraz drzewostanów o strukturze klasy do odnowienia.

Przeciętny wiek drzewostanów w Nadleśnictwie, według prognozy zwiększy się z **66 lat** obecnie do **69 lat** na koniec okresu obowiązywania planu. Nadal będzie wyższy od połowy średniego wieku drzewostanów (52 lata).

W związku z tym w następnym okresie gospodarczym użytkowanie rębne, związane z wymianą pokoleniową lasu, powinno się kształtować na poziomie umożliwiającym dalsze sukcesywne optymalizowanie przeciętnego wieku drzewostanów oraz poprawę ich stabilności i przyrostu. Tylko konsekwentne realizowanie zadań gospodarczych wynikających z planu cięć użytków rębnych na poziomie, nie mniejszym niż zaplanowano na najbliższe 10-lecie, umożliwi w perspektywie średnio i długookresowej zmniejszenie tej różnicy. Osiągnięcie pożądanej struktury wiekowej drzewostanów będzie procesem długotrwałym nie możliwym do osiągnięcia w jednym cyklu produkcyjnym drzewostanów.

Biorąc pod uwagę proponowany etat użytkowania rębego i przedrębego na najbliższe 10-lecie oraz wielkość przyrostu bieżącego tablicowego (z tabel VIIIa), zakłada się, że w Nadleśnictwie nastąpi spadek ogólnej miąższości grubizny brutto drzewostanów.

Do obliczenia miąższości grubizny spodziewanej na koniec okresu gospodarczego wykorzystano wzór z § 123 IUL.

$$V_k = V_p + Z_v - U$$

gdzie:

V_k – suma miąższości grubizny spodziewana na koniec okresu gospodarczego,

V_p – suma miąższości grubizny na początku okresu gospodarczego, na powierzchni zalesionej,

Z_v – spodziewany przyrost miąższości grubizny – tabelaryczny w okresie obowiązywania planu,

U – suma miąższości grubizny brutto drewna przewidzianego do pozyskania w planie urządzenia lasu.

Prognoza zasobów na koniec okresu gospodarczego wg przyrostu tablicowego

Obręb	Miąższość brutto [m ³]			
	V_p	Z_v	U	V_k
Grójec	2071629	429900	520429	1981100
Nowe Miasto	752850	186100	178908	760042
Skuły	1521206	331550	325385	1527371
Nadleśnictwo	4345685	947550	1024722	4268513

Przedstawione dane wskazują, że na koniec okresu gospodarczego zasoby miąższości drzewostanów dla Nadleśnictwa mogą zmniejszyć się o **1,78 %**. W poszczególnych obrębach leśnych przewiduje się spadek zasobów miąższości o **4,37%** w obrębie Grójec, o **0,96%** w obrębie Nowe Miasto oraz o **0,41%** w obrębie Skuły.

Przewidywany, spadek zasobów miąższości Nadleśnictwa należy postrzegać pozytywnie, gdyż jest on efektem podjęcia działań w celu zapewnienia trwałości lasu w perspektywie długookresowej, niedopuszczenia do deprecjacji surowca drzewnego oraz poprawy struktury wiekowej drzewostanów. Zmiany te jednak nie spowodują negatywnych skutków dla funkcjonowania zbiorowisk leśnych i nieleśnych, ponieważ oprócz optymalizacji zadań gospodarczych, które uwzględniają doraźne oraz perspektywiczne cele hodowlane i ochronne, projekt PUL przewiduje również ochronę zasobów naturalnych, w tym: chronionych gatunków roślin, zwierząt i grzybów, siedlisk przyrodniczych, roślinności runa leśnego, gleby i wód.

Uwzględniając dane z ostatniego 10-lecia w zakresie przyrostu użytecznego oraz prognozowanego przyrostu tabelarycznego można również zauważyć, że przy

zaprojektowanej wielkości użytkowania na koniec okresu gospodarczego całkowity zapas drzewostanów Nadleśnictwa może się zwiększyć się o **1,14 %**.

W zależności od przyjętego sposobu obliczania spodziewanego przyrostu drzewostanów, całkowity zapas przewidziany na koniec okresu gospodarczego dla Nadleśnictwa będzie kształtował się na różnym poziomie.

7. Akceptacja testu kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

Kontrole powierzchni próbnych dokonał zespół zadaniowy powołany na podstawie Decyzji nr 62/2023 Dyrektora RDLP w Radomiu z dnia 24.08.2023 r. Kontrolą objęto próbę 50 powierzchni wylosowanych przy pomocy programu TAKSATOR. Czynności kontrolne polegające na ponownym pomiarze na wylosowanych powierzchniach przeprowadzono w dniach 16-17.06.2023 r.

W wyniku kontroli nie stwierdzono błędów grubych, bezwzględna wartość statystyki pola przekroju pierśnicowego wyniosła **0,129** natomiast bezwzględna wartość statystyki wysokości **0,266**. Wielkości te mieszczą się w przedziale wartości dopuszczalnych.

W związku z powyższym w trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej zaakceptowano test kontroli pomiaru miąższości na powierzchniach próbnych.

8. Ocena gospodarki leśnej za okres obowiązywania poprzedniego planu urządzenia lasu.

Podstawy oceny stanowią:

- Plan Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grójec – obręb Grójec, Nowe Miasto i Skuły na okres od 1.01.2014 r. do 31.12.2023 r.,
- Analiza gospodarki przeszłej dokonana przez Nadleśniczego na NTG,
- Koreferat Kierownika Zespołu Ochrony Lasu w Radomiu do w/w analizy Nadleśniczego w zakresie zagrożeń przez czynniki biotyczne, abiotyczne i antropogeniczne,
- Koreferat wykonawcy projektu planu urządzenia lasu,
- Referat Naczelnika Wydziału Zarządzania Zasobami Leśnymi w zakresie wykonania monitoringu dotyczącego skutków realizacji planu na środowisko i obszary natura 2000 zgodnie z ustaleniami przyjętymi w prognozie oddziaływania na środowisko tego planu,
- Plany gospodarcze i sprawozdania z ich wykonania.

Poniżej w formie tabelarycznej przedstawiony jest stopień realizacji zadań gospodarczych w okresie minionego 10-lecia obowiązywania PUL dla Nadleśnictwa Grójec.

		Plan	Wykonanie	Realizacja
Zadania z zakresu użytkowania głównego		Pow. (ha)		%
1	Użytkowanie rębne	3 309,49	3 307,27	99,93
2	Użytkowanie przedrębne bez NK	9 487,65	9 176,09	96,71
	- w tym:	x	x	x
2a	Czyszczenia późne CP-P	723,61	554,25	76,60
2b	Trzebieże	8 764,04	8 621,84	98,38
Zadania z zakresu hodowli lasu				
3	Pielęgnowanie gleby	434,13	3 185,21*	733,71

4	Pielęgnowanie upraw CW	672,88	787,38*	117,02
5	Pielęgnowanie młodników CP	1 518,33	1 475,58	97,18
6	Zalesienia i odnowienia:	x	x	x
6.1	Zalesienia gruntów przeznaczonych do zalesienia	-	-	-
6.2	Odnowienie halizn, płazowin, zrębów oraz odnowienie w d- stanach przewidzianych do użytkowania rębego	1 785,64	1 573,01	88,09
6.3	Dolesienia i podsadzenia	1,65	0,87	189,65
6.4	Poprawki i uzupełnienia	8,80	156,70**	1 780,68
6.5	Podszyty	-	-	-
6.6	Melioracje	1687,68	1609,70	95,38

* - zabieg planowany wyłącznie dla istniejących upraw

** - zabiegu nie planowano w uprawach nowo projektowanych

Etat powierzchniowy użytkowania rębego został zrealizowany na poziomie ok. 100%.

Nie pełna realizacja etatu powierzchniowego w użytkowaniu przedrębnym w okresie minionego 10-lecia była spowodowana niedostępnością terenu przez liczne podtopienia wynikające zarówno z czynników abiotycznych jak i czynników biotycznych. Dynamiczny rozwój pozyskania maszynami wielkooperacyjnymi oraz konieczność zakładania szlaków operacyjnych również wpłynął na nie pełną realizację etatu powierzchniowego w ramach użytkowania przedrębego.

Działania w zakresie ochrony przyrody wynikały z zadań ochronnych dla obszarów Natura 2000 i rezerwatów przyrody oraz ustaleń i zgód wydanych przez RDOŚ w Warszawie.

Stan zdrowotny i sanitarny drzewostanów Nadleśnictwa Grójec jako całość należy uznać za dobry.

Szczegółowa końcowa ocena gospodarki przeszłej dla Nadleśnictwa Grójec za okres 01.01.2014 – 31.12.2023 r. dokonana przez dyrektora RDLP, będzie zawarta w podrozdziale „Wyniki analizy gospodarki leśnej za okres obowiązywania dotychczasowego planu urządzenia lasu”.

9. Stwierdzenie, że projekt planu urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody został sporządzony zgodnie z przepisami ustawy o lasach oraz wytycznymi KZP.

Na podstawie referatu Wykonawcy stwierdzono, że:

- Projekt Planu Urządzenia Lasu i Program Ochrony Przyrody dla Nadleśnictwa został wykonany zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, instrukcjami i wytycznymi KZP. Wykonawca uwzględnił również wszystkie zmiany i uszczegółowienia (wynikające głównie ze zmiany IUL) w zakresie wytycznych zgodnie z poleceniami Zamawiającego.
- Prognoza Oddziaływania na Środowisko i Obszar Natura 2000 została wykonana zgodnie z obowiązującymi przepisami prawnymi oraz regulacjami w Lasach Państwowych. Uwzględniła ona ustalenia Komisji Założeń Planu oraz zakres i stopień szczegółowości uzgodniony z RDOŚ w Warszawie.

10. Inne końcowe wytyczne dotyczące organizacji prac nad planem urządzenia lasu wraz z programem ochrony przyrody oraz prognozą oddziaływania planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000, w tym akceptacja zakresu prognozy symulacyjnej na koniec okresu oraz ustalenie formy przekazywania planu urządzenia lasu do nadleśnictwa.

Nadleśniczy zaakceptował zaproponowany przez Wykonawcę wykaz cięć, szczegółowe sposoby zagospodarowania, wysokość użytkowania rębego i przedrębego.

Planowane wskazania gospodarcze odpowiadają bieżącym potrzebom lasu, uwzględniają cele w perspektywie czasowej krótko-, średnio- i długoterminowej. Jednocześnie zapewniają kontynuację rozpoczętą w poprzednich okresach gospodarczych przebudowę drzewostanów sosnowych na żyznych siedliskach lasowych.

B. Projekt planu urządzenia lasu.

1. Stan posiadania.

W trakcie Narady Techniczno-Gospodarczej omówiono stan posiadania Nadleśnictwa wg stanu na 01.01.2024 r. Udział poszczególnych grup i rodzajów użytków oraz kategorii użytkowania przedstawia tabela poniżej:

Grupy i rodzaje użytków gruntowych	Obręb			Nadleśnictwo
	Grójec	Nowe Miasto	Skuły	
1	2	3	4	5
1. Lasy - razem	7170,0065	3321,6916	5514,3493	16006,0474
1.1. Grunty leśne zalesione - razem	6968,1981	3182,2711	5351,4699	15501,9391
1.2. Grunty leśne niezalesione - razem	55,2760	70,9327	43,8582	170,0669
1.3. Grunty związane z gospodarką leśną - razem	146,5324	68,4878	119,0212	334,0414
2. Grunty zadrzewione i zakrzewione	0,9300	4,1800	-	5,1100
Grunty leśne oraz zadrzewione i zakrzewione - razem	7170,9365	3325,8716	5514,3493	16011,1574
3. Użytki rolne – razem	124,2730*	108,6543	92,3952	325,3225*
w tym nieużytki - razem	38,3301	53,8357	13,6644	105,8302
4. Grunty pod wodami - razem	3,6987	-	1,4343	5,1330
5. Użytki ekologiczne - razem	-	-	-	-
6. Tereny różne - razem	10,8492	-	0,7993	11,6485
7. Grunty zabudowane i zurbanizowane - razem	5,9681	0,8329	1,2420	8,0430
Razem (2-7) Grunty nie zaliczone do lasów	145,7190*	113,6672	95,8708	355,2570*
w tym: grunty przeznaczone do zalesienia	-	-	-	-
OGÓŁEM (1-7)	7315,7255*	3435,3588	5610,2201	16361,3044*

*- bez gruntów współwłasności Nadleśnictwa i osób fizycznych - 0,8987 ha

Zestawienie powierzchni wg grup w arach.

Obręb	Powierzchnia leśna [ha]				Powierzchnia nieleśna [ha]	Ogółem [ha]
	zalesiona	niezalesiona	związana z gosp. leśną	Razem		
1	2	3	4	5	6	7
Grójec	6968,46	55,32	146,66	7170,44	145,76*	7316,20*
Nowe Miasto	3182,24	70,93	68,56	3321,73	113,70	3435,43
Skuły	5351,57	43,89	119,08	5514,54	95,88	5610,42
Nadleśnictwo	15502,27	170,14	334,30	16006,71	355,34*	16362,05*

*- bez gruntów współwłasności Nadleśnictwa i osób fizycznych - 0,90 ha

Nadleśnictwo Grójec nie posiada gruntów spornych.

W stan posiadania Nadleśnictwa wchodzi również grunt stanowiący współwłasność Skarbu Państwa z osobami fizycznymi lub prawnymi, który znajduje się w obrębie Grójec, pododdział 160 c, obręb ewidencyjny Mała Wieś, gmina Belsk Duży, powiat grójecki, działka numer 208/160/4.

Powierzchnia Nadleśnictwa jest zgodna z danymi ewidencyjnymi według stanu na 01.01.2024 r. przekazanymi przez nadleśniczego Nadleśnictwa Grójec.

Różnice w wielkości powierzchni określonej w metrach kwadratowych w tabeli powyżej i w arach określonej w pozostałych zestawieniach tabelarycznych wynika z zaokrąglania powierzchni geodezyjnej poszczególnych działek i ich sumy.

2. Podział lasów wg kategorii ochronności.

Zgodnie z postanowieniem KZP, Wykonawca przyjął zasięg lasów ochronnych zgodnie z Decyzją Ministra Środowiska nr DLP-I-612-19/44284/14/ŁP z dnia 31.10.2014 r.

W projekcie planu urządzenia lasu zaktualizowano powierzchnię w ramach zatwierdzonego zasięgu kategorii ochronności. Różnica w powierzchni lasów ochronnych pomiędzy poprzednim, a obecnym stanem urządzeniowym wynika ze zmian w stanie posiadania (przekazania gruntów), zmiany granic pododdziałów, aktualizacji powierzchni pododdziałów, zmiany pomiędzy grupami kategorii użytkowania - leśną zalesioną a związaną z gospodarką leśną, wynikające m.in. z wybudowania przez Nadleśnictwo dróg o zwiększonych parametrach (szerokość drogi wewnątrz kompleksów leśnych) oraz zwiększenia powierzchni rezerwatu przyrody „Sokół” zgodnie z Zarządzeniem Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska w Warszawie z dnia 10 czerwca 2015r. w sprawie rezerwatu przyrody „Sokół”.

W wyniku wyżej wymienionych zmian powierzchnia lasów ochronnych zmniejszyła się o 298,28 ha.

Lp.	Grupy lasu	Obręb Grójec		Obręb Nowe Miasto		Obręb Skuły		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Rezerwaty	422,90	6,02	368,88	11,34	476,55	8,83	1268,33	8,09
2.1.	Lasy glebochronne.	76,06	1,08	-	-	-	-	76,06	0,49
2.2.	Lasy glebochronne, wodochronne	16,09	0,23	-	-	-	-	16,09	0,10
2.3.	Lasy wodochronne.	706,03	10,06	400,45	12,31	607,43	11,27	1713,91	10,94
2.4.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, wodochronne.	37,29		93,86	0,23	15,18	0,28	146,33	0,93
2.5.	Lasy stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody, stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne.	-	0,01	7,49	0,00	3,24	0,06	10,73	0,07
2.6.	Lasy znajdujące się na stałych powierzchniach badawczych i doświadczalnych.	0,96		-	0,00	-	-	0,96	0,01
2.7.	Lasy stanowiące drzewostany nasienne wyłączone z użytkowania rębego.	-	0,36	-	0,37	13,65	0,25	13,65	0,09
2.8.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej, wodochronne.	25,56	0,26	12,17	0,59	17,38	0,32	55,11	0,35
2.9.	Lasy stanowiące ostoje zwierząt podlegających ochronie gatunkowej.	18,53		19,04	1,70	102,12	1,89	139,69	0,89

Lp.	Grupy lasu	Obręb Grójec		Obręb Nowe Miasto		Obręb Skuły		Nadleśnictwo	
		[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]	[ha]	[%]
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.10.	Lasy położone w granicach administracyjnych miast i w odległości do 10 km od granic administracyjnych miast liczących ponad 50 tys. mieszkańców.	-	0,41	55,41		-	-	55,41	0,35
2.11.	Lasy mające szczególne znaczenie dla obronności i bezpieczeństwa państwa.	28,67	12,94	-	18,09	-	-	28,67	0,18
2.	Lasy ochronne (razem 2.1 – 2.17)	909,19	12,94	588,42	18,09	759,00	14,07	2256,61	14,40
3.	Lasy gospodarcze	5691,69	81,04	2295,87	70,57	4159,91	77,10	12147,47	77,51
4.	Razem	7023,78	100,00	3253,17	100,00	5395,46	100,00	15672,41	100,00

3. Podział na gospodarstwa.

Na terenie Nadleśnictwa Grójec wyróżniono trzy gospodarstwa.

W gospodarstwie wielofunkcyjnych lasów gospodarczych nie wyodrębniono przerębowego sposobu zagospodarowania.

Tworząc podział drzewostanów na gospodarstwa uwzględniono założenia KZP.

Zestawienie powierzchni leśnej wg gospodarstw

Gospodarstwo	Obręby leśne						Nadleśnictwo	
	Grójec		Nowe Miasto		Skuły		[ha]	%
	[ha]	%	[ha]	%	[ha]	%		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Specjalne (S)	717,31	10,21	544,44	16,74	711,53	13,19	1973,28	12,59
Lasów ochronnych (O)	687,76	9,79	419,51	12,90	650,08	12,05	1757,35	11,21
Lasów gospodarczych (G) w tym:	5618,71	80,00	2289,22	70,36	4033,85	74,76	11941,78	76,20
Zrębowy sposób zagospodarowania (GZ)	1081,95	15,40	1984,26	60,99	741,49	13,74	3807,70	24,30
Przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania (GPZ)	4536,76	64,60	304,96	9,37	3292,36	61,02	8134,08	51,90
Ogółem	7023,78	100,00	3253,17	100,00	5395,46	100,00	15672,41	100,00

4. Wiek rębności.

Wiek rębności przyjęto w oparciu o ustalenia Komisji Założenia Planu, na podstawie Zarządzenia Nr 55 DGLP z dnia 21.11.2011 r. oraz § 83 IUL.

Przeciętne wieki rębności dla poszczególnych gatunków drzew, przedstawiają się następująco:

Db	- 140 lat
Bk, Js, Md	- 110 lat
So, So.b, Db cz, Wz	- 100 lat
Św, Gb, Brz, Ak, Ol, Lp, Kl, Jw	- 80 lat
Oś	- 50 lat
Tp	- 40 lat

W porównaniu z poprzednim okresem gospodarczym, nastąpiło zwiększenie wieku rębności dla modrzewia i jesionu o 10 lat oraz obniżenie wieku rębności dla buka o 10 lat.

Drzewostany zaliczone do przebudowy pilnej oraz struktury klasy odnowienia (KO) i częściowo klasy do odnowienia (KDO), przydzielone zostały do użytkowania rębego, niezależnie od przyjętych wieków rębności.

5. Przyjęte etaty użytkowania rębego i przedrębego.

I. Użytkowanie rębne.

Użytkowanie rębne dzieli się na:

- a) zaliczone na poczet etatu, tj. realizowane poprzez odpowiednie techniki pozyskania i odnowienia w ramach różnych rodzajów i form rębni,
- b) nie zaliczone na poczet etatu, na które składają się: uprzątnięcie płazowiny, uprzątnięcie części przestojów zacieniających odnowienia oraz drzew na powierzchni związanej z gospodarką leśną (wzdłuż niektórych linii oddziałowych).

Wszystkie proponowane rozwiązania odnośnie optymalizacji użytkowania rębego i opracowania wykazu projektowanych cięć rębnych, w tym: wielkości przyjętych etatów, lokalizację poszczególnych zrębów, rodzaje i formy rębni, powierzchnie do odnowienia po kolejnych cięciach, zostały uzgodnione z przedstawicielami RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec.

Wykaz projektowanych cięć rębnych w obszarach Natura 2000 i poza nimi, przedłożono w RDOŚ w Kielcach celem konsultacji w tym zakresie.

Zgodnie z postanowieniem Komisji Założeń Planu, do wyliczenia etatów w gospodarstwie lasów ochronnych (O) i przerębowo-zrębowym (GPZ) przyjęto średni okres odnowienia **20 lat**.

Analiza relacji przeciętnego wieku do połowy średniego wieku rębności wykazała, że:

- w obrębie Grójec przeciętny wiek drzewostanów (70 lat) jest wyższy o **17 lat** od połowy średniego wieku rębności (53 lata) – **znaczne odstępstwo**,
- w obrębie Nowe Miasto przeciętny wiek drzewostanów (59 lat) jest wyższy o **10 lat** od połowy średniego wieku rębności (49 lat) – **odstępstwo**,
- w obrębie Skuły przeciętny wiek drzewostanów (66 lat) jest wyższy o **14 lat** od połowy średniego wieku rębności (52 lata) – **odstępstwo**,
- w całym Nadleśnictwie przeciętny wiek drzewostanów (66 lat) jest wyższy o **14 lat** od połowy średniego wieku rębności (52 lata) **odstępstwo**.

Celem planowania urzędniowego w Nadleśnictwie Grójec nie jest tylko dążenie do osiągnięcia tzw. pożądanej relacji pomiędzy przeciętnym wiekiem a połową średniego wieku rębności, ale tam gdzie to możliwe, również kształtowanie i poprawa struktury drzewostanów, a tym samym umacniania ich stabilności i stanu zdrowotnego.

Kwalifikowanie drzewostanów do użytkowania rębego w poszczególnych gospodarstwach, poza rębiami stopniowymi, odbywało się z zachowaniem ostępowego porządku cięć. W obecnym opracowaniu zastosowano dotychczasowy podział lasu na ostępy.

Nabór drzewostanów do cięć rębnych odbywał się, pod warunkiem zachowania ładu czasowego i przestrzennego, w następującej kolejności:

- drzewostany o strukturze klasy odnowienia,
- drzewostany kwalifikujące się do pilnej przebudowy pełnej,
- drzewostany które osiągnęły wiek dojrzałości rębnej,
- inne drzewostany, w tym (wyjątkowo) bliskorębne ze względu na położenie w ostępie i konieczność rozpoczęcia ich użytkowania, a także niektóre klasy do odnowienia.

Poniżej, na podstawie tabel XIV i wykazów projektowanych cięć rębnych, zamieszczono zestawienia wyliczonych, proponowanych etatów cięć rębnych na przyszły okres gospodarczy.

Zestawienie porównawcze etatów użytkowania rębego

OBRĘB NADL.	Gospodarstwo	Etaty wg dojrzałości drzewostanów		Etat wg zrównania średniego wieku	Etat optymalny	Etat z potrzeb przebu- dowy	Etat wg okresów uprzą- w KO i KDO	Etat z potrzeb hodowla- nych	Etat proponowany na okres obowiązania planu			
		z ostatniej kl. wieku	z dwóch ostatnich kl. wieku						Pow. manip. [ha]	Miaższność [m³]		
		miaższność brutto na 10-lecie [m³] pow. manipulacyjna na 10-lecie [ha]								10	brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	11		12	
GRÓJEC	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	250	4810	5561	27,01	5561	4668	
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	29140	33230	24680	29140	7920	15810	31439	182,95	31439	25965	
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	23900 64,90	54970 159,60	41630 109,70	41630 109,70	17930 36		X	X	108,97	39620	33290
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	140370	172330	178900	172330	16600	231330		X	1515,49	248759	207233
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	164270	227300	220530	213960	34530	231330		X	1624,46	288379	240523
	OGÓŁEM OBRĘB	193410	260530	245210	243100	42700	251950	37000	1834,42	325379	271156	
NOWE MIASTO	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	1430	2683	16,48	2683	2185	
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	6700	10010	12510	10010	1890	2230	9316	58,60	9316	7686	
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	54610 191,80	64720 217,80	55440 189,70	55440 191,80	0 0		X	X	194,08	53519	45065
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	7620	8770	9080	8770	0	9780		X	86,23	10695	8676
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	62230	73490	64520	64210	0	9780		X	280,31	64214	53741
	OGÓŁEM OBRĘB	68930	83500	77030	74220	1890	13440	11999	355,39	76213	63612	
SKUŁY	SPECJALNE (S)	X	X	X	X	0	3780	3400	21,08	3400	2862	
	LASÓW OCHRONNYCH (O)	27890	27310	21330	27310	2040	26100	29725	210,51	29725	24459	
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GZ*)	10630 35,80	28960 97,10	26140 82,30	26140 82,30	2650 8,00		X	X	53,60	15498	12973
	LASÓW GOSPODARCZYCH (GPZ*)	88640	112310	118670	112310	4940	103090		X	790,92	114184	94868
	RAZEM LASÓW GOSPODARCZYCH (G)	99270	141270	144680	138320	7590	103090		X	844,52	129682	107841
	OGÓŁEM OBRĘB	127160	168580	166140	165760	9630	132970	33125	1076,11	162807	135162	
NADLEŚNICTWO		389500	512610	488380	483080	54220	398360	X	3265,92	564399	469930	

* - (GZ) – zrębowy sposób zagospodarowania, (GPZ) – przerębowo-zrębowy sposób zagospodarowania

Użytki rębne nie zaliczone na poczet etatu przedstawiono poniżej.

Kategoria cięć	Obręb Grójec			Obręb Nowe Miasto			Obręb Skuły			Nadleśnictwo		
	Pow. [ha]	Miaższność [m³]		Pow. [ha]	Miaższność [m³]		Pow. [ha]	Miaższność [m³]		Pow. [ha]	Miaższność [m³]	
		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto		brutto	netto
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Uprzątnięcie płazowin	-	-	-	-	-	-	1,17	85	70	1,17	85	70
Uprzątnięcie nasienników i przestojów	-	151	125	-	583	490	-	117	98	-	851	713
Pozostałe	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	151	125	-	583	490	1,17	202	168	1,17	936	783

Łączny maksymalny etat grubizny użytków rębnych, po uwzględnieniu miąższości użytków nie zaliczonych na poczet etatu oraz 5% przyrostu od użytków zaliczonych na etat, wynosi **593555 m3 brutto (494205 m3 netto)**, w tym:

- w obrębie Grójec - **341799 m3 brutto (284835 m3 netto)**,
- w obrębie Nowe Miasto - **80607 m3 brutto (67286 m3 netto)**,
- w obrębie Skuły - **171149 m3 brutto (142084 m3 netto)**.

II. Użytkowanie przedrębne.

W ramach użytkowania przedrębnego planowane są trzebieże wczesne i późne (selekcyjne). Czyszczeń późnych z pozyskaniem grubizny nie zaplanowano.

Zgodnie z zapisami obowiązujących ZHL, w planowaniu użytków przedrębnych nie projektowano liczby nawrotów trzebieży wczesnych, pozostawiając to w gestii Nadleśnictwa.

Zgodnie z ustaleniem KZP, w drzewostanach starszych klas wieku gdzie określono jakość techniczną, a które nie są objęte planowanym użytkowaniem rębnym, nie planowano zabiegu TP z wyjątkiem pozycji uzgodnionych z Nadleśnictwem. Trzebieży późnych nie planowano również w drzewostanach o zwarciu luźnym, ewentualnie przerywanym i trudno dostępnych, a także w niektórych drzewostanach położonych na wąskich i małych działkach pomiędzy obcą własnością. Podobne kryterium przyjęto dla drzewostanów młodszych, gdzie określono jakość hodowlaną.

Grubizna, którą ewentualnie pozyska się na powierzchniach nie objętych wskazaniami gospodarczymi, w ramach cięć przygodnych (np. usuwanie drzew posuszowych, złomów, wywrotów lub innych), mieścić się będzie w ramach ogólnego, orientacyjnego etatu miąższościowego użytków przedrębnych.

Zestawienie powierzchni drzewostanów projektowanych do użytkowania przedrębnego

Kategoria cięć	Powierzchnia [ha]			Nadleśnictwo
	Obręb Grójec	Obręb Nowe Miasto	Obręb Skuły	
1	2	3	4	5
Trzebieże wczesne	763,96	440,11	618,09	1822,16
Trzebieże późne	2276,56	1233,10	2007,21	5516,87
Razem	3040,52	1673,21	2625,30	7339,03

Uwzględniając:

- ↳ wyniki użytkowania przedrębnego w Nadleśnictwie, w okresie ostatnich 5 i 10 lat, biorąc pod uwagę łączną, pozyskaną w tym okresie miąższość z cięć pielęgnacyjnych, sanitarnych i przygodnych,
- ↳ spodziewany bieżący przyrost miąższości, wg gatunków panujących, w drzewostanach nie objętych planowanym użytkowaniem rębnym (przy założeniu, że maksymalny rozmiar cięć pielęgnacyjnych to 50%, 60%, 65%, 70%, 75% przyrostu tablicowego),
- ↳ etat na poprzedni okres gospodarczy,
- ↳ zestawienie zbiorcze powierzchni drzewostanów zaprojektowanych do użytkowania przedrębnego,

Podczas Narady Techniczno-Gospodarczej dla Nadleśnictwa Grójec przyjęto zaproponowany przez Wykonawcę pPUL etat cięć w użytkowaniu przedrębnym w wysokości 7 339,03 ha o szacunkowej miąższości 344 934 m³ netto i 431 167 m³ brutto.

Wskaźnik intensywności cięć pielęgnacyjnych przyjęto na poziomie 47 m³/ha dla wszystkich obrębów leśnych:

Obręb Grójec – 3040,52 ha, 142904 m³ netto, 178630 m³ brutto,

Obręb Nowe Miasto – 1673,21 ha, 78641 m³ netto, 98301 m³ brutto,

Obręb Skuły – 2625,30 ha, 123389m³ netto, 154236 m³ brutto.

O faktycznym rozmiarze wykonania planu zadecydują potrzeby pielęgnacyjne i stan sanitarny lasu w chwili wykonywania zabiegu. Ustalony i przyjęty etat powierzchniowy stanowić będzie wielkość obligatoryjną do wykonania w okresie obowiązywania planu urządzenia lasu.

Łączny etat użytkowania głównego

Użytkowanie	Obręby						Nadleśnictwo	
	Grójec		Nowe Miasto		Skuły		Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]
	Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]	Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]	Miąższość [m ³ brutto] [m ³ netto]	[%] [%]		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Rębne	341799	65,68	80607	45,06	171149	52,60	593555	57,92
	284835	66,59	67286	46,11	142084	53,52	494205	58,89
Przedrębne	178630	34,32	98301	54,94	154236	47,40	431167	42,08
	142904	33,41	78641	53,89	123389	46,48	344934	41,11
Razem	520429	100,00	178908	100,00	325385	100,00	1024722	100,00
	427739	100,00	145927	100,00	265473	100,00	839139	100,00

Z porównania etatu użytków głównych z etatem na ubiegły okres gospodarczy wynika, że nastąpi spadek pozyskania drewna o ok. 13 % w skali Nadleśnictwa w tym zmniejszenie użytkowania rębnego o ok. 7 % oraz w użytkowaniu przedrębnym nastąpi zmniejszenie pozyskania o ok. 19 %.

Z porównania etatu użytków głównych z wykonaniem użytkowania w minionym 10-leciu wynika, że nastąpi spadek pozyskania drewna o ok. 10 % w skali Nadleśnictwa w tym zmniejszenie użytkowania rębnego o ok. 2 % oraz w użytkowaniu przedrębnym nastąpi zmniejszenie pozyskania o ok. 18 %.

6. Wytyczne w sprawie użytkowania rębnego.

Przyjęto zaproponowane przez Wykonawcę wytyczne w sprawie użytkowania rębnego i rębni dla poszczególnych gospodarstw.

7. Wytyczne w zakresie hodowli lasu.

Przyjęto zaproponowany rozmiar zadań z zakresu hodowli lasu wg wielkości zamieszczonych poniżej.

Planowany rozmiar prac z zakresu hodowli lasu

Rodzaj czynności gospodarczej	Obręb			Nadleśnictwo
	Grójec	Nowe Miasto	Skuły	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
1. Odnowienia i zalesienia otwarte	192,93	265,18	75,84	533,95
w tym: - halizny, płazowiny, zręby	32,79	53,86	18,95	105,60
- zręby projektowane	160,14	211,32	56,89	428,35
- grunty nieleśne	-	-	-	-
2. Odnowienia pod osłoną	913,00	65,23	519,95	1498,18
w tym: - przy rębniach złożonych	911,92	58,04	493,25	1463,21
- podsadzenia produkcyjne	0,75	6,80	26,70	34,25
- dolesienia	0,33	0,39	-	0,72
3. Poprawki i uzupełnienia w uprawach i młodnikach istniejących	22,06	-	10,29	32,35
4. Wprowadzanie podszytów	-	-	-	-
5. Pielęgnowanie razem	1541,40	506,07	1105,21	3152,68
w tym: - upraw				
- pielęgnowanie gleby	373,32	95,89	253,82	723,03
- czyszczenia wczesne (CW)	452,48	150,26	379,01	981,75
- pielęgnowanie młodników (CP)	715,60	259,92	472,38	1447,90
6. Melioracje	1101,23	286,96	590,70	1978,89
w tym: - agrotechniczne	1101,23	286,96	590,70	1978,89
- wodne	-	-	-	-
- nawożenie	-	-	-	-

W Projekcie Planu Urządzenia Lasu pielęgnowanie gleby (PIEL) i czyszczenia wczesne (CW) zaplanowano jedynie dla upraw i zrębów istniejących na dzień 1 stycznia 2024 r. W uprawach nowo projektowanych, zarówno na powierzchniach otwartych, jak i pod osłoną nie projektowano pielęgnacji gleby i czyszczeń wczesnych.

W uzgodnieniu z Nadleśnictwem zaprojektowano odnowienia naturalne w ramach rębni zupełnych i złożonych na łącznej powierzchni zredukowanej **190,16 ha**, w tym:

w rębni zupełnej na **108,22 ha** (obręby: Grójec – 22,18 ha, Nowe Miasto – 79,61 ha, Skuły – 6,43 ha),

w rębni złożonej na **81,94 ha** (obręby: Grójec – 7,47 ha, Nowe Miasto – 19,67 ha, Skuły – 54,80 ha).

W trakcie Narady zaakceptowano przyjęte w projekcie PUL typy drzewostanów (zamieszczone poniżej dla siedlisk leśnych i siedlisk przyrodniczych) o charakterze gospodarczym i ochronnym oraz orientacyjne składy gatunkowe upraw ustalone na KZP i uzupełnione w trakcie prac taksacyjnych.

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5
BMśw	Jd-So	So 60, Jd 30, Db i inne 10	Brz, Św	II
LMśw	Jd-So	So 50, Jd 30, Db i inne 20	Os, Brz, Św	II
	Bk-Db	Db 40, Bk 30, So i inne 30	Brz, Lp, Gb	III, IV
	Db-Bk	Bk 40, Db 30, So i inne 30	Brz, Md, Św	III, IV
	Bk	Bk 70, So i inne 30	Db, Brz, Md, Św	II, IV
	Db	Db 70, So i inne 30	Bk, Lp, Gb, Md	I, II, IV
	So-Bk	Bk 60, So 30, Db i inne 10	Brz, Os, Św	II, III, IV

Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5
LMw	So-OI	OI 50, So 30, Db i inne 20	Brz, Os, Św	I
	OI-So	So 50, OI 30, Db i inne 20	Brz, Os, Św	I
	Jd-Db	Db 50, Jd 30, So i inne 20	Bk, Lp, Gb	II, III, IV
Lśw	Db-Bk	Bk 50, Db 30, Lp, Gb i inne 20	Os, Jw, Kl	II, III, IV
	Db-Md	Md 50, Db 30, Lp, Gb i inne 20	Jw, Kl, Os	I, III
	Md-Db	Db 60, Md 30, Lp, Gb i inne 10	Jw, Kl, Os	I, II, III
	Db	Db 70, Gb, Lp i inne 30	Bk, Brz, Os, Kl	I, II, IV
Lł	Db-OI	OI 60, Db 30, Wz i inne 10	Wz, Js, Brz	III
	Db-Wz-OI	OI 40, Db 20, Wz 20, Js i inne 20	Jw, Lp, Brz	III
OIJ	OI	OI 70, Wz i inne 30	Brz, Js	I, III

Dodatkowe typy drzewostanów i orientacyjne składy gatunkowe upraw na siedliskach przyrodniczych w obszarach Natura 2000

Siedlisko przyrodnicze	Typ siedliskowy lasu	Typ drzewostanu	Przykładowy skład gatunkowy odnowienia	Gatunki domieszkowe	Projektowane rębnie
1	2	3	4	5	6
91E0 Łęgi wierzbowe, topolowe, olszowe i jesionowe (<i>Salicetum albo-fragilis</i> , <i>Populetum Albae</i> , <i>Alnenion glutinoso-incanae</i> , olsy źródłiskowe)	LMw	Db-OI	OI 50, Db 30, Wz i inne 20	So, Js, Brz	III
	Lw	Db-OI	OI 60, Db 30, Wz i inne 10	Js, Brz	III
	OIJ	OI	OI 70, Js i inne 30	Wz, Jw, Kl	I, III
91I0 Cieplolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti petraeae</i>)	LMśw	So-Db	Db 60, So 30, Brz i inne 10	Md, Os	III, IV
	Lśw	Db	Db 80, Brz i inne 20	Os, Kl	II
9170 Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	LMw	So-Db	Db 50, So 30, Gb i inne 20	OI, Lp, Md	III, IV
	Lw	Db-OI	OI 60, Db 30, Wz i inne 10	Gb, Brz	III

W opisie ogólnym należy przedstawić sposób postępowania i orientacyjne wielkości przy pielęgnowaniu nowo zakładanych upraw w trakcie trwania 10-lecia.

8. Wytyczne w zakresie przebudowy drzewostanów.

Przebudowę drzewostanów niezgodnych z celami gospodarki leśnej zaprojektowano w ramach przebudowy pełnej z podziałem na:

- intensywną – realizowaną poprzez użytkowanie rębne, zaprojektowaną w drzewostanach o składzie gatunkowym niezgodnym z TD;
- stopniową – realizowaną poprzez trzebieże w drzewostanach z jakością techniczną, o składzie gatunkowym niezgodnym z TD.

Poniżej przedstawiono wartości liczbowe form przebudowy.

Przebudowa	Obręby			Nadleśnictwo
	Grójec	Nowe Miasto	Skuły	
	Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5
Intensywna	146,64	10,09	48,43	205,16
Stopniowa	61,56	21,76	67,45	150,77
Ogółem	208,20	31,85	115,88	355,93

9. Użytkowanie uboczne i gospodarka łowiecka.

W ramach użytkowania ubocznego w Nadleśnictwie Grójec na bieżące 10-lecie przewiduje się pozyskiwanie choinek świerkowych pochodzących z plantacji choinkowej.

Nadleśnictwo sprawuje nadzór nad działalnością 26 kół łowieckich dzierżawiących jego grunty na 45 obwodach.

10. Ochrona przeciwpożarowa.

Zgodnie z załącznikiem do rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 13 lipca 2015 r. zmieniającym rozporządzenie z dnia 22 marca 2006 r. w sprawie szczegółowych zasad zabezpieczenia przeciwpożarowego lasów, lasy Nadleśnictwa Grójec zakwalifikowano do II kategorii zagrożenia pożarowego.

Kierunkowe zadania w zakresie ochrony przeciwpożarowej wraz z mapami zostały przedłożone do uzgodnienia przez Mazowieckiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Warszawie oraz Łódzkiego Komendanta Wojewódzkiego Państwowej Straży Pożarnej w Łodzi.

11. Zagospodarowanie turystyczne i rekreacyjne.

Lasy Nadleśnictwa Grójec stanowią ważny element przyrodniczy regionu oraz w coraz większym stopniu stają się atrakcyjniejsze pod względem rekreacyjnym i turystycznym.

Bliska obecność dużych skupisk ludności, zwłaszcza Miasta Stołecznego Warszawy i skupionej wokół niej Aglomeracji Warszawskiej powoduje zwiększoną penetrację obszarów leśnych, a co za tym idzie powstawanie coraz liczniej miejsc do odpoczynku, szlaków turystycznych do uprawiania wędrówek pieszych i rowerowych, ścieżek przyrodniczo-edukacyjnych i przyrodniczo-historycznych. Nadleśnictwo udoskonala i rozbudowuje infrastrukturę turystyczną i edukacyjną.

Powstają coraz liczniej obiekty agroturystyczne, oferujące wyżywienie i nocleg. Na atrakcyjność omawianego terenu wpływają obszary chronione, zabytki kultury materialnej, miejsca pamięci, pomniki przyrody, rezerваты.

Mając na względzie wprowadzone przez Dyrektora Generalnego Lasów Państwowych zarządzeniem nr 58 z dnia 5 lipca 2022 roku „Wytyczne do zagospodarowania lasów o zwiększonej funkcji społecznej na gruntach w zarządzie Lasów Państwowych”, **zaproponowano** na mapach granice przewidywanego zasięgu obszarów leśnych o zwiększonej funkcji społecznej, jako wstęp do dialogu społecznego prowadzonego z udziałem wszystkich zainteresowanych stron, z podziałem na:

- strefę intensywnego oddziaływania społecznego,
- strefę zrównoważonego oddziaływania społecznego.

Strefy te powstały ze względu na intensywnie użytkowane rekreacyjnie oraz sąsiedztwo zabudowy mieszkaniowej. W ich zasięgu zmodyfikowano planowanie zadań związanych z pozyskaniem drewna, szczególnie dotyczących użytkowania rębne go.

Wytyczne z zakresu turystyki i rekreacji zawarte w projekcie planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa zostały zaakceptowane.

Dnia 21.03.2024r. Inicjatywa dla Lasu z rezerwatem Skulskie Dęby złożyła wniosek w którym przedstawiła postulaty i uwagi w sprawie zagospodarowania Kompleksu Leśnego Skuły-Zachód, wniosek stanowi załącznik nr 1 do protokołu. Sposób rozpatrzenia uwag zostanie przesłany w osobnym piśmie do Inicjatywy dla Lasu z rezerwatem Skulskie Dęby a także zamieszczony w podsumowaniu do planu urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Grójec.

12. Potrzeby w zakresie budownictwa ogólnego, drogowego i melioracji wodnych.

Prace z zakresu budownictwa ogólnego i budownictwa drogowego (w tym dotyczące

ochrony przeciwpożarowej) realizowane będą na bieżąco zgodnie z potrzebami i możliwościami finansowymi Nadleśnictwa oraz planami perspektywicznymi RDLP, z uwzględnieniem opracowanego Projektu Docelowej Sieci Drogowej, położenia wokół terenów zurbanizowanych i rozwoju turystyki oraz rekreacyjnego wykorzystania terenów leśnych.

13. Program Ochrony Przyrody.

Poniżej w układzie tabelarycznym przedstawiono formy ochrony przyrody wyróżnione na terenie Nadleśnictwa w ramach VI rewizji na lata 2024-2033.

Formy ochrony przyrody na terenie Nadleśnictwa Grójec

Rodzaj obiektu	Ilość ⁶		Powierzchnia [ha]	
	stan na 01.01.2014 r.	stan na ⁸ 01.01.2024 r.	stan na 01.01.2014 r.	stan na 01.01.2024 r.
1	2	3	4	5
Rezerваты przyrody	9	9	1037,50	1368,29
Parki krajobrazowe	1	1	796,20	794,90
Obszary Natura 2000 z Dyrektywy Ptasiej	1	1	3289,50	3298,93
Obszary Natura 2000 z Dyrektywy Siedliskowej	2	2	3177,04	3185,77
Obszary chronionego krajobrazu	4	4	8301,07	8347,50
Pomniki przyrody	26	27	-	-
Zespoły przyrodniczo-krajobrazowe	1	1	68,62	67,73
Grzyby chronione:				
wielkoowocnikowe	-	1 (5)	-	-
porosty ¹	-	6 (10)	-	-
Rośliny chronione:				
mchy ²	7	23 (26)	-	-
rośliny naczyniowe ³	29	25 (29)	-	-
Zwierzęta chronione:				
owady ⁴	8	8 (15)	-	-
mięczaki	1	3	-	-
ryby	-	6 (7)	-	-
płazy	12	12 (13)	-	-
gady	5	5	-	-
ptaki ⁵	161	160 (168)	-	-
ssaki ⁷	24	26 (33)	-	-

¹ - liczba gatunków porostów może być większa, ponieważ niektóre chrobotki oznaczano do rodzaju

² - liczba gatunków mchów może być większa, ponieważ niektóre plonniki, torfowce i widłozęby oznaczano do rodzaju

³ - liczba gatunków roślin naczyniowych może być większa, ponieważ część kosaćców, pierwiosnków, storczyków i widlaków oznaczono do rodzaju lub rodziny

⁴ - liczba gatunków owadów może być większa, ponieważ część biegaczy i trzmieci oznaczono do rodzaju

⁵ - liczba gatunków ptaków chronionych zaobserwowanych w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa

⁶ - zmiana liczby gatunków wynika m. in. ze zmiany przepisów

⁷ - liczba gatunków ssaków może być większa, ponieważ gacki, karliki, mroczki i nocki oznaczano do rodzaju

⁸ - w nawiasie podano liczbę gatunków z uwzględnieniem rozpoznania do rodzaju i/rodziny, gatunki znajdujące się na czerwonych listach oraz gatunki łowne

Nazwa Obszaru Natura 2000	Powierzchnia (ha)
OSO Dolina Pilicy PLB14003	3298,93
SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016	3133,98
SOO Dąbrowa Radziejowska PLH 140003	51,79

Ponadto na terenie Nadleśnictwa jako **walory przyrodniczo-leśne** w ramach rewizji wyróżniono:

- Cenne drzewa - wyodrębniono 57 drzew niebędących pomnikami przyrody, które wyróżniają się wiekiem, pokrojem oraz parametrami pierśnicy i wysokości (49 w obrębie Grójec, 1 w obrębie Nowe Miasto i 7 w obrębie Skuły).
- Drzewostany – w ramach prac taksacyjnych na powierzchni **157,06 ha** zostały wyróżnione drzewostany stanowiące cenne fragmenty rodzimej przyrody.
- Powierzchnie leśne do wyłączenia z użytkowania decyzją Nadleśniczego - w Nadleśnictwie wyłączono z użytkowania decyzją Nadleśniczego **84** pododdziałów o łącznej powierzchni **160,65 ha** w tym:
 - w obrębie Grójec 33 pododdziały o powierzchni 56,84 ha,
 - w obrębie Nowe Miasto 20 pododdziałów o powierzchni 61,98 ha,
 - w obrębie Skuły 31 pododdziały o powierzchni 41,83 ha.

➤ Siedliska przyrodnicze

Inwentaryzacje siedlisk przyrodniczych na terenie Nadleśnictwa Grójec przeprowadzono w ramach następujących opracowań:

- wyniki inwentaryzacji i ekspertyz wykonanych na potrzeby opracowania PZO obszarów Natura 2000
- Inwentaryzacja cennych siedlisk przyrodniczych kraju, gatunków występujących w ich obrębie oraz stworzenia Banku Danych o Zasobach Przyrodniczych” – w zakresie części IV dotyczącej inwentaryzacji siedlisk przyrodniczych na obszarze Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016;
- opracowanie fitosocjologiczne dla obszarów Natura 2000 „Dolina Dolnej Pilicy” i „Dąbrowa Radziejowska” w Nadleśnictwie Grójec (Radom 2020);
- wielkoobszarowa inwentaryzacja fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonana dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT);

Wyniki powyższych prac zostały uwzględnione podczas tworzenia projektu PUL wraz z POP dla Nadleśnictwa Grójec w następujący sposób:

- ❖ w obszarach Natura 2000 przyjęto występowanie siedlisk przyrodniczych zgodnie z obowiązującymi dla nich planami zadań ochronnych lub zadaniami ochronnymi w ramach PUL. Informację o występowaniu w danym pododdziale siedliska przyrodniczego zakodowano w opisie taksacyjnym wraz z przypisaniem powierzchni, jaką dane siedlisko w nim zajmuje. W razie potrzeby wyodrębniano osobne pododdziały;
- ❖ poza obszarami Natura 2000 zostały przyjęte, jako „cenne fragmenty zbiorowisk roślinnych”, pozytywnie zweryfikowane siedliska przyrodnicze wykazane w wielkoobszarowej inwentaryzacji fauny, flory oraz siedlisk przyrodniczych wykonanej dla Lasów Państwowych w latach 2006-2007 (INVENT) oraz w inwentaryzacji wykonanej przez Wojewódzkie Zespoły Specjalistyczne w 2008 r. (WZS). Informację o występowaniu w danym pododdziale „cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego” zamieszczono w opisie taksacyjnym, w polu informacji różnych. W przypadku zajmowania części powierzchni pododdziału podano % powierzchni, a w razie potrzeby także orientacyjną lokalizację.

W sumie w obszarach Natura 2000 na gruntach Nadleśnictwa Grójec w PUL wg stanu na 01.01.2024 r. potwierdzono występowanie **176,66 ha** siedlisk przyrodniczych, co stanowi ok. 1 % całej powierzchni Nadleśnictwa.

Poza siedliskowym obszarem Natura 2000 potwierdzono występowanie **2637,72 ha** „cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych”.

Podczas projektowania wskazań gospodarczych dla siedlisk przyrodniczych przyjęto odrębny cel hodowlany, sposób postępowania hodowlanego, uwzględniający naturalne składy

drzewostanów i ich strukturę, stan i pochodzenie.

Zestawienie siedlisk przyrodniczych w obszarach Natura 2000 występujących w Nadleśnictwie Grójec

Lp.	Kod i nazwa siedliska przyrodniczego	Obszar Natura 2000			Nadleśnictwo Grójec
		SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016		SOO Dąbrowa Radziejowska PLH140003	
		Obręb Grójec	Obręb Nowe Miasto	Obręb Skuły	
		Powierzchnia [ha]			
1	2	3	4	5	6
1	4030 – Suche wrzosowiska (<i>Calluno-Genistion, Pohlio-Callunion, Calluno-Arctostaphylon</i>)	-	10,84	-	10,84
2	7140 – Torfowiska przejściowe i trzęsawiska (przeważnie z roślinnością z <i>Scheuchzerio-Caricetea</i>)	-	0,13	-	0,13
3	9170 – Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	8,42	25,96	-	34,38
4	91E0 ¹ – Łęgi olszowe i jesionowe (<i>Alnenion glutinoso-incanae</i>) i olsy źródlikowe	9,97	110,12	-	120,09
5	91I0 ¹ - Ciepłolubne dąbrowy (<i>Quercetalia pubescenti-petraeae</i>)	0,63	3,03 ²	1,61	5,27
6	91T0 ² - Sosnowy bór chrobotkowy (<i>Cladonio-Pinetum</i> i chrobotkowa postać <i>Peucedano-Pinetum</i>)	-	5,95	-	5,95
Razem		19,02	156,03	1,61	176,66

¹ siedlisko o znaczeniu priorytetowym

² siedlisko niestanowiące przedmiotu ochrony obszaru Natura 2000 Dolina Dolnej Pilicy PLH140016

Zestawienie cennych fragmentów zbiorowisk roślinnych w Nadleśnictwie Grójec występujących poza obszarami Natura 2000

Lp.	Przyjęty w opisach taksacyjnych skrótnazwy cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja - pododziały
1	2	3	4	5	6
Obręb Grójec					
1	3150	3150	Starorzeczka i naturalne eutroficzne zbiorniki wodne ze zbiorowiskami <i>Nympheion, Potamion</i>	1,68	316 g
2	T-C	9170	Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	1071,40	5a; 14a; 15m; 17c; 18b,c; 19j; 20a; 21a; 41a,b,c; 42a,b,c,d; 43a,b*,c,d,f,g*; 44b,c; 45c,f; 46b,f,g,j,k; 48b,c,g; 50b,h*; 54f; 59a; 61h,i; 71a,b,c; 72a; 73c,d,f,g*; 74a,b,c,d,f; 75d,f; 76b,c,d*; 77a; 78d; 87a; 89a; 92b; 94a,b*; 95a; 96d; 98a; 99b; 100a; 102a,b; 103c; 117a,g,h,i; 118b; 119b,n; 120a,b; 124b; 125b,c; 133a,c; 135c; 137c,d; 138a; 141c; 142c,f; 145d,f; 146a; 147b,c,d; 150d; 151d; 152b,c; 153a,b,f; 156g,h,i; 157a; 158g; 159a,d,f,g; 160d,i; 163b; 164a,c,d*,f,g*;

Protokół z Narady Techniczno-Gospodarczej dla projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grójec
na okres od 01.01.2024 r.- do 31.12.2033 r.

Lp.	Przyjęty w opisach taksacyjnych skrótnazwy cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja - pododdziały
1	2	3	4	5	6
					165a,c; 166a,c,p; 167b,d; 168c,d; 170b,c; 171d; 173d; 174b; 175b,c,d,f; 176d,f,g; 177a,b,c; 178b; 193b,c,d; 194c,f; 202d,f; 211a,d,f; 219h; 223d,g,h; 224c,f,g; 225d; 231a,b,c,d,f; 240d; 242a,b,d,h,k,l,s; 243d,h; 244d; 245c,f,i; 247d,j; 248a,c,f,h,j,k; 249a,b; 252a,g; 256b; 257b; 258a,c; 259a; 260a,d,f,j; 261b,i,j; 262a,d; 269b,g; 275i; 276d,f*; 277a,b; 279a; 280a,b,c,d; 283a,b; 284d; 286b,c,d; 287a,g; 292k; 293b,g,i; 294f; 296b*; 301a,d,f,g,h; 303c,d,f; 304a,b,c,d; 305c; 307n; 308b; 310a; 311c; 321a,b*,c; 324b; 326d; 327b,c; 329a,d,g; 331b; 332h
6	F-A	91E0	Łęgi olszowe i jesionowe (<i>Alnenion glutinoso-incanae</i>)i olsy źródłiskowe	148,41	1d,g*; 1Ab*,c*; 2a,b,f*,g,h*; 2Ao,w,x*,y; 10k; 15a,d,f,g,k,l,n; 16a,b,d,f; 19a,b,f; 23a,b,c,d,j,l; 26c,d; 64f,j,k,l,m; 65f; 67j; 68b,c; 69g; 77d; 79d; 88g*; 112i; 131c,d*,f; 165d; 166r; 167a; 169d; 240c; 292h; 293d; 296d; 302l,n; 316f,h; 334g
Razem obręb				1221,49	X
Obręb Skuty					
11	T-C	9170	Grąd subkontynentalny (<i>Tilio-Carpinetum</i>)	1255,06	3g; 13Ag; 19i,k; 20j,n,o; 21a,c,d,f; 22d,f,g,i,j,k; 23d,f,i; 24f,g,h; 25b,c,f,g; 26c; 27c,d; 28a,b,c,f; 29a,b,h,i,k; 30a,b,c,f,g; 31a,b,d,f; 32a,b,c,d,f; 33b,d,f,h; 34a,b,c,f,g; 35a,b,d,g,k; 36a,f,g,h,i; 38c,d; 39d; 41c*,g,h,k,l; 42b,c; 43a,b,c,h; 44b,d; 47a,c; 48g,r,s; 49a; 50b; 53b*,c,d,f; 54a,b; 55a; 56a,c; 57a,b; 60a,b; 61a,c,f; 62i,l; 71b; 76b,d,f; 77i; 80b*,d,g,h,j,l; 81b,c,d,f,h; 82a; 83a,b,f,g,h,i,j,k,l,m,n*,p; 84a,d,f,g,h,j,k; 85a,b,c,d,f; 86a,c,f,g; 87a,b; 88h,m; 89a,b,c,f,h,i,j; 90a,b,c,d,f,g; 91a,b,c,i,j,k; 92b,c,d,f,g,h; 93a,b,c,d,f,g,h,i,j,k,l,m,n,o,p; 94a,i,j,k,l,n,p,r,s,t,w; 96a,b,d,f; 97b,c,f,h,i; 98a,g; 99c,d,f; 100b,c; 101a,b,d*,f,g; 102a,b,d,g,h; 103a,b,d,g,i,j; 104a,f,g; 105a,d; 106a,j; 107a,d,i,k; 108b,d,g,h; 109b,c,d,g,h; 110b,c,d,g,l; 111b,f,m,n; 112d*,f; 113c; 116d; 147f; 167b; 169a; 170b; 171b; 175f,h,j,k,l; 179c; 184i; 197a,c; 198a; 200h,l; 201b,c,d,f,h,i; 202a,b,c,d,h,i,j,l,n,o,p; 203a,b,c,f; 204a; 205c,d,h,i*,n,o; 206c; 207c; 208a; 209a,b; 210c; 211j; 215c,d;

Lp.	Przyjęty w opisach taksacyjnych skrótnazwy cennego fragmentu zbiorowiska roślinnego	Odpowiadający kod siedliska przyrodniczego	Nazwa siedliska przyrodniczego	Powierzchnia [ha]	Lokalizacja - pododdziały
1	2	3	4	5	6
					225g; 231f,g; 232h,i; 233c; 235c; 236b,c; 237c; 240a,b,g,h,i; 242b,d; 243a,b; 245i,l; 246f; 247c,d,f; 253f; 254h,i,l; 256d,i; 257b
13	F-A	91E0	Łęgi olszowe i jesionowe (<i>Alnetion glutinoso-incanae</i>)i olsy źródłiskowe	161,17	1b,c*; 2a,c,f; 3h; 17Ag; 20b*; 22a; 23a,c; 24a,b,c,d; 27f,g; 28d,g*; 29f,g,j; 30d; 35f; 40b; 60g; 63a; 66j,k; 68l; 69g,i*; 69Ai,t,w; 71c,g*; 73ix; 78j,k; 82h; 92a; 94c,d,f,g,h,m,o; 99a; 100d,f,h; 104b,c; 109a,f; 110j,k; 111h,i,j,k,l; 112a,b,c,g*,h; 114d; 115d; 119t; 122a,b,c,g,i,r,s,w,x,y,z; 124l; 134a,b,c; 135h; 142b,d,f,h,i,k; 149c; 165d; 206f,g,h,j; 207d; 208d; 212c; 213a; 216c; 219Aa,b; 220h; 221i; 272k; 273l,m,o,r
Razem obręb				1416,23	
Ogółem Nadleśnictwo				2637,72	

Szczegółowa analiza siedlisk przyrodniczych została przeprowadzona w „Prognozie oddziaływania projektu PUL na środowisko i obszary Natura 2000”.

- **Walory kulturowe** – opisano zabytki kultury materialnej oraz zabytków archeologicznych wpisanych do wojewódzkich rejestrów zabytków, a także stanowisk archeologicznych, miejsc pamięci, mogił i kapliczek zlokalizowanych na gruntach Nadleśnictwa Grójec. Zamieszczony został także wykaz i opis najważniejszych zabytków stałych występujących w zasięgu terytorialnym Nadleśnictwa.

Martwe drewno - w ramach prac urządzenia lasu VI rewizji, dokonano pomiaru drewna martwego na 10 % powierzchni próbnych objętych pomiarem miąższości, w każdej warstwie gatunkowo-wiekowej. Przeprowadzona inwentaryzacja wykazała, że zasoby grubizny drewna martwego w Nadleśnictwie Grójec (średnicy powyżej 10 cm bez kory) stanowią **ok. 2,61 %** zasobów drzewnych (**8,33 m³/ha**).

14. Ocena Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000.

Podstawą prawną opracowania prognozy jest Ustawa z dnia 3 października 2008r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko.

Zakres i stopień szczegółowości opracowania prognozy został uzgodniony z RDOŚ oraz sprecyzowany w SIWZ.

W ramach wykonywania Oceny Oddziaływania projektu PUL na Środowisko i Obszary Natura 2000 dokonano analizy rozmieszczenia zaplanowanych zabiegów w odniesieniu do lokalizacji wybranych obiektów przyrodniczych.

W pierwszej kolejności wykonano analizy dla stanowisk gatunków oraz miejsc występowania siedlisk przyrodniczych na terenach obszarów Natura 2000 pokrywających się z gruntami Nadleśnictwa Grójec.

Osobnej analizie poddano również wartości przyrodnicze położone na terenie gruntów Nadleśnictwa, poza granicami obszarów Natura 2000.

Ostateczna ocena przewidywanego oddziaływania zapisów planu urządzenia lasu na środowisko i obszary Natura 2000 została wykonana w oparciu o analizy wpływu planu na poszczególne elementy środowiska, jak:

- różnorodność biologiczna,
- ludzie,
- zwierzęta, rośliny, grzyby,
- woda,
- powietrze,
- powierzchnia ziemi,
- krajobraz,
- klimat,
- zasoby naturalne,
- zabytki,
- dobra materialne.

Dla obszarów Natura 2000 dokonano oceny wpływu na przedmioty ochrony w tym siedliska przyrodnicze, gatunki roślin i zwierząt.

Do oceny wpływu projektu PUL na zachowanie stanu lasu w ramach obszarów Natura 2000 wykorzystano tzw.: „macierze”.

W ocenie oddziaływania projektu PUL na środowisko i Obszary Natura 2000 nie stwierdzono by plan urządzenia lasu dla Nadleśnictwa Grójec na lata 2024-2033 mógł negatywnie oddziaływać na przedmioty ochrony w obszarach Natura OSO Dolina Pilicy PLB14003, SOO Dolina Dolnej Pilicy PLH140016, SOO Dąbrowa Radziejowska PLH 140003.

16. Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa

W trakcie obrad Narady Techniczno-Gospodarczej przedstawiono podsumowanie działalności edukacyjnej Nadleśnictwa oraz zaprezentowano Program Edukacji Leśnej Społeczeństwa sporządzony dla Nadleśnictwa Grójec na lata 2024-2033 i zatwierdzony przez Dyrektora RDLP Radom.

Sekretarz NTG:

Specjalista SI.

mgr inż. Agata Lukomska-Hropas

Przewodniczący NTG:
Zastępca Dyrektora
ds. Gospodarki Leśnej

Roman Wróblewski

Zatwierdził

Dyrektor

Adam Wasiak

Słubica-Wieś, 21. 03. 2024

Inicjatywa dla Lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby

adres do korespondencji: ul. Dzikiej Kaczki 1
96-321 Słubica-Wieś
inicjatywadlalrsd@gmail.com

**Dyrektor
Regionalnej Dyrekcji Lasów Państwowych
w Radomiu**

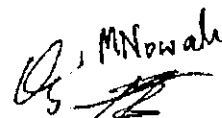
ul. 25 Czerwca 68, 26-610 Radom

WNIOSEK

W nawiązaniu do spotkania przedstawicieli RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec z członkami Inicjatywy dla Lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby, które odbyło się w Nadleśnictwie Grójec w dniu 18.03.2024r., Inicjatywa dla Lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby przesyła postulaty i uwagi w sprawie zagospodarowania Kompleksu Leśnego Skuły-Zachód jako **wniosek formalny do Narady Techniczno-Gospodarczej dotyczącej projektu Planu Urządzania Lasu Nadleśnictwa Grójec na lata 2024-2033.**

Poniższe postulaty i uwagi zostały sformułowane na podstawie uzgodnień wypracowanych podczas spotkań przedstawicieli RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec z członkami Inicjatywy dla Lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby, które miały miejsce w siedzibie Nadleśnictwa Grójec w dniach 07. 11. 2023 i 18. 03. 2024.

- Postulujemy uznanie za strefę intensywnego oddziaływania społecznego całe oddziały 99, 100 (poza rezerwatem), 101, 102, 103, 105, 106, 110, 111, oraz wydzielania 112 a 112 b 112 c 112 d 112 e 112 f 112 g 112 h 112 i 112 j 113 a 113 b 113 c, jak również wydzielania oddziału 107 leżące poza strefą ochronną bielika.
- Rozumiemy, że może zająć konieczność wyjęcia z tej strefy części wydzieleni w oddziale 107 i 111 ze względu na funkcje ochrony przyrody, wtedy jednak zdecydowanie postulujemy uznanie tych wydzieleni za chronione i zaniechanie stosowania jakichkolwiek rębni. Postulujemy także odstąpienie od wszelkich rębni w strefie okresowej ochrony bielika.

M. Nowak

- Zgodnie z deklaracją, która padła ze strony przedstawicieli RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec na zebraniu w dniu 07. 11. 2023, oczekujemy, by w objętym tym wnioskiem kompleksie leśnym odstąpiono od wszelkich rębni typu III, również w przypadkach wydzielenia 111 k, oraz planowanych rębni uprzętających.
- W przypadku stosowania rębni IVd postulujemy odstępnie od tworzenia gniazd (obszarów pozbawionych drzew górnego piętra).
- Postulujemy stosowanie jak najmniej inwazyjnych form przygotowania gleby pod nowe nasadzenia.
- Postulujemy wyznaczenie stref o szerokości 50 m wzdłuż przecinających las szlaków, gdzie nie będą prowadzone prace gospodarcze, oraz analogiczną strefę wokół rezerwatu.
- Postulujemy pozostawienie ponad 100-letnich dębów i ponad 70-letnich sosen oraz drzew biocenotycznych.
- Postulujemy odstępnie od prac leśnych w II i III kwartałach każdego roku kalendarzowego.
- Postulujemy utrzymanie w stanie zbliżonym do naturalnego lub odtworzenie śródleśnych bagien i torfowisk – tak w obrębie rezerwatu, jak i poza nim, ze względu na obecność chronionych gatunków wodnych i błotnych, takich jak kumak nizinny, żuraw czy łoś, na wskazania ochronne Rezerwatu Skulskie Dęby oraz na wartość przyrodniczą i krajobrazową w lesie o zwiększonej funkcji społecznej.
- Postulujemy wyznaczenie większej liczby drzew biocenotycznych, ustanowienie ochrony drzewostanów w wieku przesztorębnym, pozostawianie wszelkich drzew dziuplastych, również martwych, oraz innych martwych drzew stojących i leżących
- Postulujemy ograniczenie trzebieży, przede wszystkim w starszych drzewostanach.
- Zgodnie z deklaracją, która padła ze strony przedstawicieli RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec na zebraniu w dniu 07. 11. 2023, oczekujemy, że w strefie intensywnego oddziaływania społecznego okres przebudowy drzewostanu i wymiany pokoleń zostanie wydłużony z 10 do 40 lat, z pozyskaniem maksymalnie 10 % miąższości drzewostanu i z zachowaniem drzew cennych, starych – ponad 70-letnich, i biocenotycznych. Dzięki temu, niewielki las jakim jest „uroczysko Skuły Zachód”, nie poniesie strat krajobrazowych i przyrodniczych dotkliwych dla korzystających z niego obywateli.
- Apelujemy, aby na tym niewielkim terenie jakim jest Kompleks Leśny Skuły-Zachód zminimalizować również cięcia w strefie zrównoważonego użytkowania społecznego (pozyskiwać maksymalnie do 10% miąższości drzewostanu w okresie 10 lat, ujętym w PUL-u).

M. Nowak

- Postulujemy, aby najbliższe prace gospodarcze związane z prowadzeniem cięć na terenie Kompleksu Leśnego Skuły Zachód miały miejsce nie wcześniej niż w drugim pięcioleciu realizacji PUL.

Prosimy, by niniejszy wniosek został włączony do protokołu podczas Narady Techniczno- Gospodarczej w dniu 22.03.2024r., w sprawie projektu Planu Urządzenia Lasu dla Nadleśnictwa Grójec na lata 2024-2033. Liczymy, że nasze postulaty, apele i uwagi w nim zawarte zostaną uwzględnione, jak zapewniali nas przedstawiciele RDLP w Radomiu i Nadleśnictwa Grójec na zebraniu w dniu 18. 03. 2024.

Pragniemy jeszcze raz podkreślić, że kompleks leśny zwany Uroczykiem Skuły Zachód to relatywnie mały obszar (w porównaniu z ogólną powierzchnią lasów na terenie Nadleśnictwa Grójec). W ostatnich latach został on bardzo inwazyjnie poddany cięciom, co wzbudziło zdecydowany protest mieszkańców, zrozpaczonych wobec unicestwienia ogromnych połaci znanego im od dawna, pięknego starodrzewu. Chociażby ze względu na to uważamy, że warto otoczyć specjalną ochroną pozostałą strukturę lasu z udziałem starych drzew.

Domagamy się, by prace leśne mające na celu pozyskanie surowca zostały zredukowane do minimum w tym kompleksie leśnym. Najchętniej widzielibyśmy cały ten kompleks jako objęty ochroną - ze względu na znajdujący się tu rezerwat, tereny podmokłe i lasy wodochronne, występujące cenne i rzadkie gatunki roślin i zwierząt, strefę intensywnego oddziaływania społecznego – i wyłączone z prac gospodarczych polegających na pozyskiwaniu surowca.

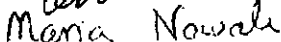
Deklarujemy dalszą współpracę w zakresie wspólnego wyznaczenia ścieżki dydaktycznej wraz z miejscem wypoczynku oraz ustawienie dodatkowej tablicy informacyjnej o Rezerwacie Dęby Skulskie w miejscu wejścia szlaku do kompleksu leśnego oraz w zakresie wyznaczania drzew biocenotycznych oraz proponowanych pomników przyrody w terenie.

Załączniki:

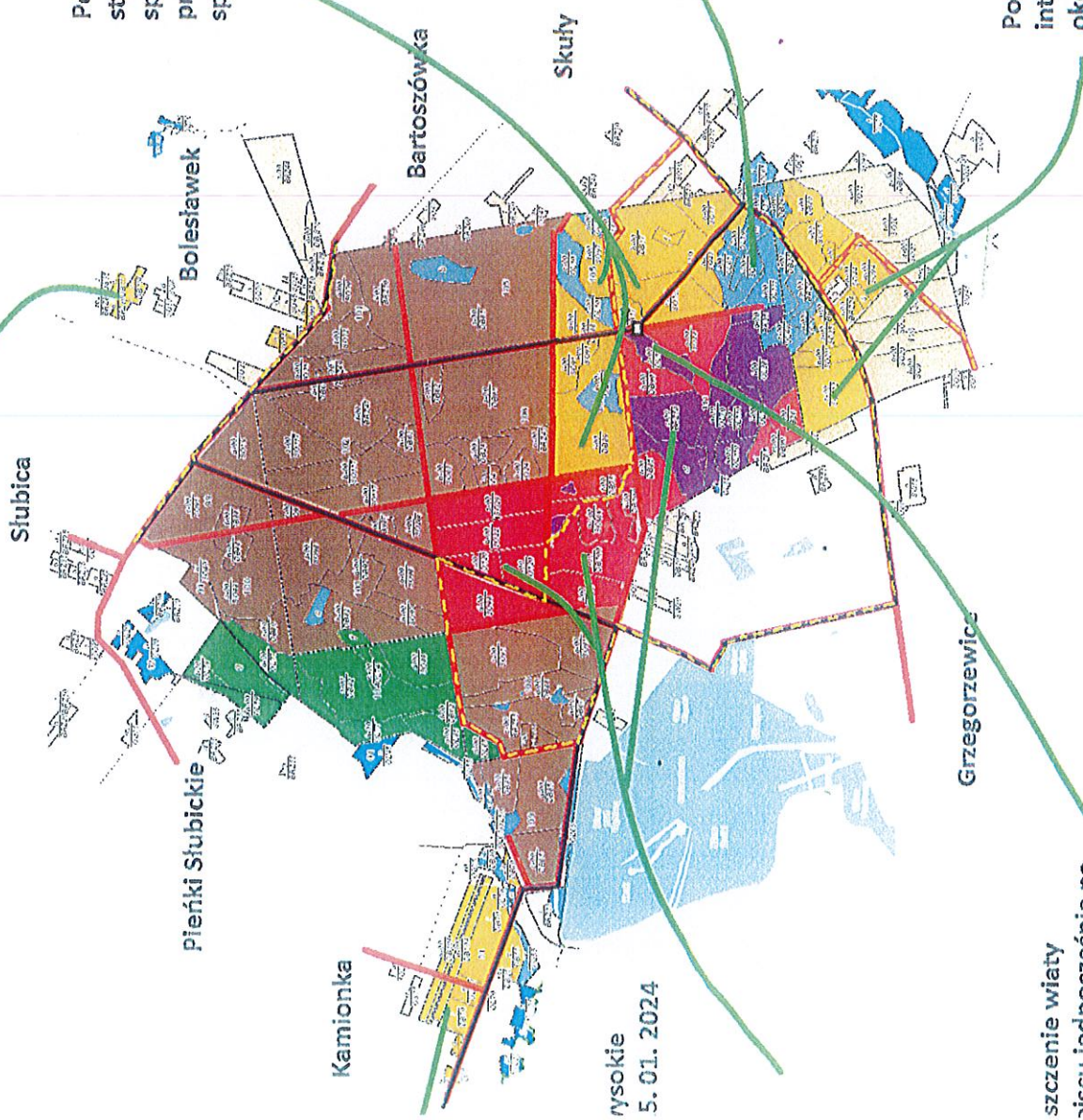
1.mapa opracowana przez Inicjatywę dla Lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby

Z poważaniem, w imieniu Inicjatywy dla lasu z Rezerwatem Skulskie Dęby,

Bogdan Kawęczyński,
Agnieszka Misiór,
Maria Nowak

Zwracamy uwagę na wyjątkową w okolicy wartość krajobrazową i przyrodniczą tych wydziałeń

Podtrzymujemy postulat wyznaczenia strefy intensywnego oddziaływania społecznego w tym obszarze przeciętym ważnymi szlakami spacerowymi

Postulujemy ochronę lasów podmokłych i wodochronnych również w oddziałach 110 i 112

Podtrzymujemy postulat wyznaczenia strefy intensywnego oddziaływania społecznego w okolicy szlaków komunikacyjnych, rowerowych i PTTK, ze szczególnym uwzględnieniem zachowania starych lasów

szczenie wiaty
 zjściu jednocześnie na
 spacerowym i
 rugiej - w środku

- Rezerwat Skulski
- Strefa intensywnego społecznego
- Pozostałe obszary
- powinny być uzn. oddziaływania sp. głównych tras sp. oraz walory krajo (lasy)
- Strefa zrównoważ. oddziaływania sp.
- Obszar wyłączonej oddziaływania sp. walory przyrodnic.
- Cenne lasy podm. wyłączonej z inte społecznego ze w. wg propozycji RD!
- Cenne lasy podm. wodochronne w: intensywnego od społecznego wg I
- Cenne lasy podm. wodochronne w: zrównoważoneg społecznego
- Zbiorniki wodne
- główne szlaki spa
- szlaki turystyczne
- lokalizacja wiaty

Mysokie
 5.01.2024

- Rezerwat Skulskie Dęby
- Strefa intensywnego oddziaływania społecznego wg propozycji RDLP z 15. 01. 2024
- Pozostałe obszary, które wg propozycji mieszkańców powinny być uznane za strefę intensywnego oddziaływania społecznego ze względu na bliskość głównych tras spacerowych, szlaków turystycznych oraz walory krajobrazowe (różnorodność i stare piękne lasy)
- Strefa zrównoważonego oddziaływania społecznego wg propozycji mieszkańców
- Obszar wyłączony ze strefy intensywnego oddziaływania społecznego ze względu na wysokie walory przyrodnicze wg propozycji RDLP z 15. 01. 2024
- Cenne lasy podmokłe i wodochronne w obszarze wyłączonym z intensywnego oddziaływania społecznego ze względu na wysokie walory przyrodnicze wg propozycji RDLP z 15. 01. 2024
- Cenne lasy podmokłe i wodochronne w strefie intensywnego oddziaływania społecznego wg propozycji mieszkańców
- Cenne lasy podmokłe i wodochronne w strefie zrównoważonego oddziaływania społecznego
- Zbiorniki wodne
- główne szlaki spacerowe i komunikacyjne
- szlaki turystyczne PTTK i wyznaczone szlaki rowerowe
- lokalizacja wiaty wg propozycji mieszkańców

